

CLOISITE-Ca++

Udgave 3.0
SDB_DK

Revisionsdato: 25.11.2022

Dato for sidste punkt: 08.12.2019
Trykdato 11.04.2023

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1 Produktidentifikator

Handelsnavn : CLOISITE-Ca++
Produktkode : 338-CSCA++25K
Stoffets navn : Bentonite

1.2 Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Anvendelse af stoffet/det kemiske produkt : Polymer Additive

1.3 Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firma : BYK-Chemie GmbH
Abelstrasse 45
46483 Wesel
Telefon : +49 281 670-0
Telefax : +49 281 65735

Information : Regulatory Affairs
Telefon : +49 281 670-23532
Telefax : +49 281 670-23533
E-mail adresse : GHS.BYK@altana.com

1.4 Nødtelefon

+45 8988 2286 (Dansk og Engelsk)
+44 1235 239670 (All languages)

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1 Klassificering af stoffet eller blandingen

Klassificering (FORORDNING (EF) Nr. 1272/2008)
Ikke et farligt stof eller blanding.

2.2 Mærkningselementer

Etikettering (FORORDNING (EF) Nr. 1272/2008)
Ikke et farligt stof eller blanding.

2.3 Andre farer

Dette stof/blanding indeholder ingen komponenter, der anses for at være enten persistente, bioakkumulerende og toksiske (PBT) eller meget persistente og meget bioakkumulerende (vPvB) ved niveauer på 0,1% eller højere.

CLOISITE-Ca++

Udgave 3.0

SDB_DK

Revisionsdato: 25.11.2022

Dato for sidste punkt: 08.12.2019

Trykdato 11.04.2023

Miljøoplysninger: Substansen/blandingen indeholder ikke komponenter, der anses at have egenskaber med hormonforstyrrende virkning i henhold til REACH Artikel 57(f) eller Kommissionens delegerede forordning (EU) 2017/2100 eller Kommissionens forordning (EU) 2018/605 på niveauer på 0.1 % eller derover.

Toksikologiske oplysninger: Substansen/blandingen indeholder ikke komponenter, der anses at have egenskaber med hormonforstyrrende virkning i henhold til REACH Artikel 57(f) eller Kommissionens delegerede forordning (EU) 2017/2100 eller Kommissionens forordning (EU) 2018/605 på niveauer på 0.1 % eller derover.

Stoffet er blevet vurderet og/eller testet for fysiske, sundhedsmæssige og miljømæssige farer, og følgende klassificering gælder.

Produktet indeholder mindre end 1 % v/v RCS (respirabelt krystallinsk kvarts) bestemt ved SWeRF-metoden. Indholdet af respirabelt krystallinsk kvarts kan måles ved brug af "størrelsesvægtet respirabel fraktion"-metoden (Size-Weighted Respirable Fraction – SWeRF). Alle detaljer om SWeRF-metoden findes på www.crystallinesilica.eu.

Afhængig af håndteringen og anvendelsen (slibning, tørring, sækkefyldning) kan der dannes luftbåret støv. Støv indeholder respirabelt krystallinsk kvarts. Langvarig og/eller massiv indånding af respirabelt krystallinsk kvarts kan forårsage lungefibrose, populært kaldet silikose. Hovedsymptomerne på silikose er hoste og åndenød. Erhvervsmæssig eksponering for respirabelt støv skal overvåges og begrænses. Produktet skal håndteres ved brug af metoder og teknikker, der minimerer eller eliminerer støvdannelse.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer**3.1 Stoffer**

Stoffets navn : Bentonite

Kemisk karakterisering : Natural phyllosilicate

Komponenter

Bemærkninger : Ingen farlige indholdsstoffer

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger**4.1 Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger**

Generelle anvisninger : Efterlad ikke den tilskadekomne uden opsyn.

Hvis det indåndes : Hvis bevidstløs - læg i aflåst sideleje og søg lægehjælp.
Søg læge ved vedvarende symptomer.

I tilfælde af hudkontakt : Vaskes af med sæbe og rigeligt vand.
Søg læge, hvis hudirritationen vedvarer.
Vask forurenet tøj før genbrug.

I tilfælde af øjenkontakt : Fjern kontaktlinser.
Beskyt det ubeskadigede øje.

CLOISITE-Ca++

Udgave 3.0

SDB_DK

Revisionsdato: 25.11.2022

Dato for sidste punkt: 08.12.2019

Trykdato 11.04.2023

Konsulter en specialist ved vedvarende øjenirritation.

Skyl omgående øjnene med rigeligt vand.

Ved indtagelse. : Hold luftveje frie.
Giv ikke mælk eller alkoholiske drikkevarer.
Giv aldrig en bevidstløs person noget gennem munden.
Søg læge ved vedvarende symptomer.

4.2 Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Symptomer : Ingen information tilgængelig.

Risiko : Ingen information tilgængelig.

4.3 Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Behandling : Ingen information tilgængelig.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse**5.1 Slukningsmidler**

Egnede slukningsmidler : Vand

Skum
Kulsyre (CO₂)
Pulver

Uegnede slukningsmidler : Kraftig vandstråle

5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Specifikke farer ved brand-bekæmpelse : Selve produktet brænder ikke.

Farlige forbrændingsprodukter : Der er ingen kendte farlige forbrændingsprodukter

5.3 Anvisninger for brandmandskab

Særlige personlige værnemidler, der skal bæres af brandmandskabet : Benyt om nødvendigt luftforsynet åndedrætsværn ved brand-bekæmpelse.

Yderligere oplysninger : Standard procedure for kemikalie brande.
Brandslukningsforanstaltningerne skal være hensigtsmæssige i forhold til lokale omstændigheder og det omgivne miljø.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld**6.1 Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer**Sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personer : Undgå støvdannelse.
Brug personligt beskyttelsesudstyr.

CLOISITE-Ca++

Udgave 3.0

SDB_DK

Revisionsdato: 25.11.2022

Dato for sidste punkt: 08.12.2019

Trykdato 11.04.2023

6.2 Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Miljøbeskyttelsesforanstaltninger : Skyl ikke ud til overfladevand eller til det sanitære kloaksystem.

6.3 Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Metoder til oprydning : Opsaml og bortskaf uden at ophvirvle støv.
Fej op og skovl.
Opbevares i egnede og lukkede affaldsbeholdere.

6.4 Henvisning til andre punkter

For bortskafningsoplysninger se venligst afsnit 13., For personlig beskyttelse se punkt 8.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring**7.1 Forholdsregler for sikker håndtering**

Råd om sikker håndtering : Undgå spild på gulvet da produktet kan blive meget glat når det er vådt.

For personlig beskyttelse se punkt 8.
Rygning, spising og indtagelse af drikke bør være forbudt i anvendelsesområdet.

Henvisning til brand- og eksplosionsbeskyttelse : Sørg for passende ventilation på steder, hvor støv dannes.

Hygiejniske foranstaltninger : Generel praksis for erhvervshygiejne.

7.2 Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Krav til lager og beholdere : Elektriske installationer / arbejdsmaterialer skal overholde de teknologiske sikkerhedsstandarder.

Anvisninger ved samlagring : Ingen materialer skal nævnes særskilt.

Yderligere information om opbevaringsstabilitet : Opbevares på et tørt sted.
Ingen nedbrydning ved lagring og brug som beskrevet.

7.3 Særlige anvendelser

Særlige anvendelser : Ingen data tilgængelige

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler**8.1 Kontrolparametre****Grænseværdier for erhvervsmæssig eksponering**

Komponenter	CAS-Nr.	Ventil type (På-virkningsform)	Kontrolparametre	Basis
kvarts (SiO ₂)	14808-60-7	GV (total)	0,3 mg/m ³ (Silicium)	DK OEL

CLOISITE-Ca++

Udgave 3.0

SDB_DK

Revisionsdato: 25.11.2022

Dato for sidste punkt: 08.12.2019

Trykdato 11.04.2023

		GV (respirabel)	0,1 mg/m ³ (Silicium)	DK OEL
	Yderligere oplysninger: Betyder, at stoffet er optaget på listen over stoffer, der anses for at være kræftfremkaldende.			

Yderligere grænseværdier for erhvervsmæssig eksponering

Beskrivelse	Ventil type	Kontrolparametre	Basis
mineralsk støv med indhold af respirabel kvarts (gælder for støberier)	GV	0,5 mg/m ³	DK OEL
mineralsk støv, inert	GV	5 mg/m ³	DK OEL
	GV	10 mg/m ³	DK OEL
organisk støv	GV	3 mg/m ³	DK OEL

8.2 Eksponeringskontrol
Personlige værnemidler

Beskyttelse af øjne : Sikkerhedsbriller

Beskyttelse af hænder
Materiale : Beskyttelseshandsker

Beskyttelse af hud og krop : Beskyttelsesdragt

Åndedrætsværn : I tilfælde af støv- eller aerosoludvikling brug åndedrætsværn med godkendt filter.
Støvmasker anbefales, når støvkonzentrationen er på mere end 10 mg/m³.

Filter type : Egnede maske med partikelfilter P3 (EN 143)

Beskyttelsesforanstaltninger : Arbejdsmæssig eksponering for støv og indåndelig krystallinsk kvarts bør overvåges og kontrolleres.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet

Generelle anvisninger : Skyl ikke ud til overfladevand eller til det sanitære kloaksystem.

PUNKT 9: Fysiske og kemiske egenskaber
9.1 Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Tilstandsform : pulver
Farve : grålig hvid
Lugt : lugtfri
Lugttærskel : Ikke anvendelig

CLOISITE-Ca++

Udgave 3.0

SDB_DK

Revisionsdato: 25.11.2022

Dato for sidste punkt: 08.12.2019

Trykdato 11.04.2023

Smeltepunkt/Smeltepunktsinterval	: Ikke anvendelig
Kogepunkt/Kogepunktsinterval	: Ikke anvendelig
Brandfare	: Understøtter ikke forbrænding.
Højeste eksplosionsgrænse / Øvre brændpunktsgænse	: Ikke anvendelig
Laveste eksplosionsgrænse / Nedre brændpunktsgænse	: Ikke anvendelig
Flammepunkt	: Ikke anvendelig
Selvantændelsestemperatur	: Ikke anvendelig
Dekomponeringstemperatur	: Ingen data tilgængelige

pH-værdi	: 4,6 - 7,6 (20 °C) Koncentration: 2 % Metode: DIN 19268 (2% in water)
----------	--

Viskositet	
Viskositet, dynamisk	: Ikke anvendelig
Opløselighed	
Vandopløselighed	: uopløselig
Opløselighed i andre opløsningsmidler	: Ingen data tilgængelige
Fordelingskoefficient: n-oktanol/vand	: Ingen data tilgængelige
Damptryk	: Ikke anvendelig
Relativ massefylde	: Ingen data tilgængelige
Massefylde	: 2,6 g/cm ³ (20 °C, 1.013 hPa)
Bulk massefylde	: 500 - 1.100 kg/m ³
Relativ dampvægtfylde	: Ikke anvendelig

9.2 Andre oplysninger

Minimum eksplosiv støvkonzentration	: Ikke anvendelig
Fordampningshastighed	: Ikke anvendelig

CLOISITE-Ca++

Udgave 3.0
SDB_DK

Revisionsdato: 25.11.2022

Dato for sidste punkt: 08.12.2019
Trykdato 11.04.2023

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Ingen nedbrydning ved lagring og brug som beskrevet.

10.2 Kemisk stabilitet

Ingen nedbrydning ved lagring og brug som beskrevet.

10.3 Risiko for farlige reaktioner

Farlige reaktioner : Stabilt under de anbefalede opbevaringsforhold.
Ingen specielle nævneværdige farer.

10.4 Forhold, der skal undgås

Forhold, der skal undgås : Ingen data tilgængelige

10.5 Materialer, der skal undgås

Materialer, der skal undgås : Ingen kendte.

10.6 Farlige nedbrydningsprodukter

Ingen nedbrydning ved lagring og brug som beskrevet.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1 Oplysninger om fareklasser som defineret i forordning (EF) nr. 1272/2008

Akut toksicitet

Produkt:

Akut oral toksicitet : Bemærkninger: Ingen data tilgængelige

Hudætsning/-irritation

Produkt:

Bemærkninger : Ingen data tilgængelige

Alvorlig øjenskade/øjenirritation

Produkt:

Bemærkninger : Ingen data tilgængelige

Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering

Produkt:

Bemærkninger : Ingen data tilgængelige

Toksicitet ved gentagen dosering

Produkt:

Bemærkninger : Ingen data tilgængelige

CLOISITE-Ca++

Udgave 3.0

SDB_DK

Revisionsdato: 25.11.2022

Dato for sidste punkt: 08.12.2019

Trykdato 11.04.2023

11.2 Oplysninger om andre farer**Hormonforstyrrende egenskaber****Produkt:**

Vurdering : Substansen/blandingen indeholder ikke komponenter, der anses at have egenskaber med hormonforstyrrende virkning i henhold til REACH Artikel 57(f) eller Kommissionens delegerede forordning (EU) 2017/2100 eller Kommissionens forordning (EU) 2018/605 på niveauer på 0.1 % eller derover.

Yderligere oplysninger**Produkt:**

Bemærkninger : Produktet indeholder <3% total krystallinsk silica. Respirabelt krystallinsk kvarts, bestemt ved SWERF-metoden, er <1 % v/v. Se punkt 2.3

PUNKT 12: Miljøoplysninger**12.1 Toksicitet****Produkt:**

Toksicitet overfor fisk : Bemærkninger: Ingen data tilgængelige

Toksicitet for dafnier og andre hvirvelløse vanddyr : Bemærkninger: Ingen data tilgængelige

12.2 Persistens og nedbrydelighed**Produkt:**

Biologisk nedbrydelighed : Bemærkninger: Ingen data tilgængelige

12.3 Bioakkumuleringspotentiale**Produkt:**

Bioakkumulering : Bemærkninger: Ingen data tilgængelige

12.4 Mobilitet i jord**Produkt:**

Mobilitet : Bemærkninger: Bentonit er næsten uopløseligt og udviser således lav mobilitet i de fleste jordtyper

12.5 Resultater af PBT- og vPvB-vurdering**Produkt:**

Vurdering : Dette stof/blanding indeholder ingen komponenter, der anses for at være enten persistente, bioakkumulerende og toksiske (PBT) eller meget persistente og meget bioakkumulerende (vPvB) ved niveauer på 0,1% eller højere.

CLOISITE-Ca++

Udgave 3.0

SDB_DK

Revisionsdato: 25.11.2022

Dato for sidste punkt: 08.12.2019

Trykdato 11.04.2023

12.6 Hormonforstyrrende egenskaber**Produkt:**

Vurdering : Substansen/blandingen indeholder ikke komponenter, der anses at have egenskaber med hormonforstyrrende virkning i henhold til REACH Artikel 57(f) eller Kommissionens delegerede forordning (EU) 2017/2100 eller Kommissionens forordning (EU) 2018/605 på niveauer på 0.1 % eller derover.

12.7 Andre negative virkninger**Produkt:**

Yderligere økologisk information : Ingen data tilgængelige

PUNKT 13: Bortskaffelse**13.1 Metoder til affaldsbehandling**

Forurennet emballage : Tomme beholdere skal bringes til et godkendt affaldsdeponeringssted for genbrug eller bortskaffelse.

PUNKT 14: Transportoplysninger**14.1 UN-nummer eller ID-nummer**

Ikke reguleret som farligt gods

14.2 UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)

Ikke reguleret som farligt gods

14.3 Transportfareklasse(r)

Ikke reguleret som farligt gods

14.4 Emballagegruppe

Ikke reguleret som farligt gods

14.5 Miljøfarer

Ikke reguleret som farligt gods

14.6 Særlige forsigtighedsregler for brugeren

Ikke anvendelig

14.7 Bulktransport til søs i henhold til IMO-instrumenter

Ikke relevant for produktet, som det leveres.

PUNKT 15: Oplysninger om regulering**15.1 Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø**

REACH - Kandidatliste over stoffer, der vækker meget store betænkeligheder til godkendelse (Artikel 59). : Dette produkt indeholder ingen stoffer med meget problematiske egen-

CLOISITE-Ca++

Udgave 3.0

SDB_DK

Revisionsdato: 25.11.2022

Dato for sidste punkt: 08.12.2019

Trykdato 11.04.2023

REACH - Fortegnelse over stoffer, der kræver godkendelse (Bilag XIV) : Ikke anvendelig

skaber (Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH), Artikel 57).

Seveso III: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/18/EU om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer. Ikke anvendelig

15.2 Kemikaliesikkerhedsvurdering

Ikke anvendelig

PUNKT 16: Andre oplysninger

Punkter, hvor der er foretaget relevante ændringer i forhold til den tidligere version, er fremhævet i dette dokumentets hoveddel med to lodrette linjer.

Fuld tekst af andre forkortelser

DK OEL : Grænseværdier for stoffer og materialer
DK OEL / GV : Gennemsnitværdier

ADN - Europæisk konvention om international transport af farligt gods ad indre vandveje; ADR - Konvention om international transport af farligt gods ad vej; AIIIC - Australsk fortegnelse over industrikemikalier; ASTM - Det amerikanske forbund for testning af materialer, ASTM; bw - Kropsvægt; CLP - CLP-forordningen om klassificering, mærkning og emballering; Forordning (EF) Nr. 1272/2008; CMR - Kræftfremkaldende, mutagen eller reproduktionstoksisk stof; DIN - Standard fra det tyske standardiseringsinstitut; DSL - Liste over indenlandske stoffer (Canada); ECHA - Det europæiske kemikalieagentur; EC-Number - EU-nummer; ECx - Koncentration forbundet med x % respons; ELx - Belastningsgrad forbundet med x % respons; EmS - Nødplan; ENCS - Eksisterende og nye kemiske stoffer (Japan); ErCx - Koncentration forbundet med x % vækstrate respons; GHS - Det globale harmoniserede system; GLP - God laboratoriepraksis; IARC - Det Internationale Agentur for Kræftforskning; IATA - Den Internationale Luftfartssammenslutning; IATA; IBC - Den internationale kode for konstruktion og udrustning af skibe, som fører farlige kemikalier i bulk; IC50 - Halv maksimal inhiberende koncentration; ICAO - Organisationen for International Civil Luftfart, ICAO; IECSC - Fortegnelse over eksisterende kemikalier i Kina; IMDG - Det internationale regelsæt for søtransport af farligt gods; IMO - Den Internationale Søfartsorganisation; ISHL - Lov om industriel sikkerhed og sundhed (Japan); ISO - International standardiseringsorganisation; KECI - Koreas fortegnelse over eksisterende kemikalier; LC50 - Dødelig koncentration for 50 % af en testpopulation; LD50 - Dødelig dosis for 50 % af en testpopulation (gennemsnitlig dødelig dosis); MARPOL - Den internationale konvention om forebyggelse af forurening fra skibe; n.o.s. - Andet ikke angivet; NO(A)EC - Koncentration for ingen observeret (negativ) virkning; NO(A)EL - Niveau for ingen observeret (negativ) virkning; NOELR - Belastningsgrad for ingen observeret virkning; NZIoC - New Zealands fortegnelse over kemikalier; OECD - Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling; OPPTS - Afdelingen for kemisk sikkerhed og forebyggelse af forurening; PBT - Persistent, bioakkumulativt og giftigt stof; PICCS - Filippinernes fortegnelse over kemikalier og kemiske stoffer; (Q)SAR - (Kvantitativt) forhold mellem struktur og aktivitet; REACH - Europa-parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier; RID - Reglement for international befordring af farligt gods med jernbane; SADT - Selvaccelererende dekompositionstemperatur; SDS - Sikkerhedsdatablad; SVHC - særligt problematisk stof; SVHC - særligt problematisk stof; TCSI - Taiwans fortegnelse over kemiske stoffer; TECI - Thailands liste over eksisterende

CLOISITE-Ca++

Udgave 3.0

SDB_DK

Revisionsdato: 25.11.2022

Dato for sidste punkt: 08.12.2019

Trykdato 11.04.2023

kemiske stoffer; TRGS - Teknisk forskrift for farlige stoffer; TSCA - Lov om kontrol af giftige stoffer (USA); UN - Forenede Nationer; vPvB - Meget persistent og meget bioakkumulativ

Yderligere oplysninger

Rådgivning om oplæring/instruktion

: Arbejdere (og Deres kunder eller brugere i tilfælde af videre salg) skal informeres om den mulige forekomst af inhalerbart støv og inhalerbart krystallinsk kvarts samt de mulige risici forbundet hermed. Der skal tilbydes relevant uddannelse i den rette brug og håndtering af dette materiale i overensstemmelse med de gældende regler.

Andre oplysninger

: I 1997 fastslog IARC (det Internationale Cancerforskningsinstitut), at krystallinsk kvarts, der inhaleres i arbejdsmæssig sammenhæng, kan forårsage lungekræft hos mennesker. IARC bemærkede imidlertid under den overordnede evaluering, at "der ikke blev konstateret carcinogenicitet i alle de undersøgte erhvervsmæssige sammenhænge. Carcinogeniciteten kan afhænge af det krystallinske kvarts iboende egenskaber eller af eksterne faktorer, der påvirker dets biologiske aktivitet eller distributionen af dets polymorfier." (IARC Monografier vedrørende evaluering af kemiske stoffers kræftfremkaldende virkning på mennesker, kvarts, kvartsstøv og organiske fibre, 1997, Vol. 68, IARC, Lyon, Frankrig.)

I juni 2003 fastslog SCOEL (EU's Grænseværdiudvalg) at silikose er den vigtigste virkning på mennesker ved inhalation af inhalerbart krystallinsk kvarts. "Der foreligger tilstrækkelig information til at konkludere at den relative risiko for lungekræft forøges hos personer med silikose (og tilsyneladende ikke hos ansatte i stenbrud og den keramiske industri, som ikke har silikose). Derfor vil forebyggelse af silikose samtidig reducere risikoen for cancer..." (SCOEL RESUME 94-endelig version, Juni 2003)

I henhold til eksisterende viden, kan arbejdere beskyttes sikkert mod silikose ved at overholde de gældende anbefalede eksponeringsgrænser.

Informationerne i dette Arbejdshygieniske Datablad er efter vor bedste viden, oplysninger og overbevisning korrekte på datoen, hvor det er trykt. Informationerne tjener kun som vejledning til sikker håndtering, brug, forarbejdning, lagring, transport, disponering og frigivelse og kan ikke betragtes som en garanti eller kvalitetsangivelse. Informationerne vedrører kun det udtrykkeligt angivne materiale og er ikke gældende for dette materiale anvendt i kombination med andre materialer eller forarbejdning, medmindre udtrykkeligt anført i teksten.

DK / DA